

**Prof. Dr. Maróti Mihály
(1917-2009)**

DR. MARÓTI MIHÁLY EMLÉKÜLÉS

2017. április 21.

BUDAPEST

Szervezők:

Magyar Növény-Mikroszaporítók Egyesülete

***Szent István Egyetem,
Kertészettudományi Kar,
Dísznövénytermesztési és Dendrológiai Tanszék***

Eötvös Lóránd Tudományegyetem, Természettudományi Kar, Biológiai Intézet

MARÓTI MIHÁLY ÉLETÚTJA ÉS MUNKÁSSÁGA

Tóth Endre Kristóf

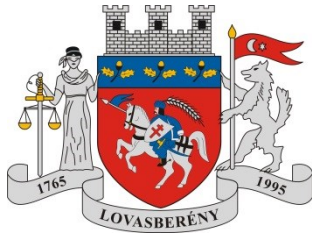
MTA ATK Növényvédelmi Intézet

Maróti Mihály emlékülés

2017. április 21.

BUDAPEST

DIÁKÉVEK

Maróti Mihály 1917 januárjában született Lovasberényben. Középiskoláit Székesfehérváron, a Ciszterci Reálgimnáziumban végezte, 1937-ben érettségizett. Ezt követően először filozófiát és teológiát kezdett hallgatni a zirci ciszterci teológiai főiskolán, később pedig természettudományos tárgyakat a Pázmány Péter Tudományegyetemen. Tanulmányait 1944 és 1946 között katonai szolgálat és hadifogság szakította meg. 1946-ban kapott biológia-földrajz szakos oklevelet, 1948-ban pedig egyetemi doktorátust.

EÖTVÖS LÓRÁND TUDOMÁNYEGYETEM

Maróti Mihály munkásságának túlnyomó része az Eötvös Lóránd Tudományegyetemhez köthető. A Növényélettani Tanszéken lett először gyakornok, majd tanársegéd. Kutatásai sorát növényi sejttannal kezdte, majd hamarosan áttért az izolált növényi szövetek, szervek összehasonlító vizsgálatára. E témából készítette kandidátusi értekezését is 1957-ben.

A későbbiek során a steril növényi szövet- és szervtenyészetek növekedését és hormonális szabályozását vizsgálta. E témában 1967-ben védte meg akadémiai doktori értekezését. Egyetemi tanárrá 1969-ben nevezték ki.

A KORABELI MUNKAVÉGZÉS FELTÉTELEI

ELTE TTK STERIL LABOR
1953 körül

ELTE TTK STERIL LABOR
1964 körül
Nádassy Eszterrel

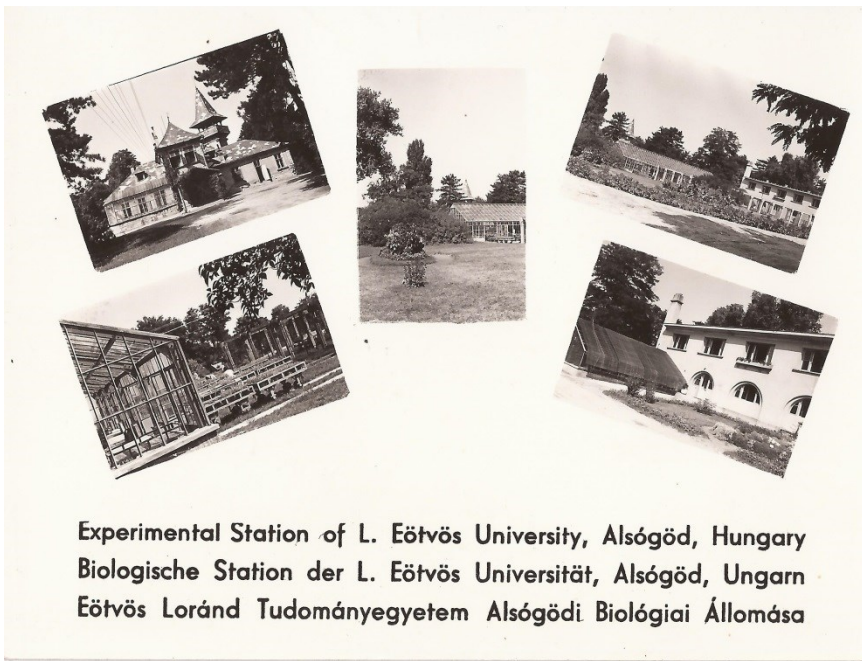

ELTE TTK
Múzeum körúti épület
tetején levő üvegház mellett

AZ ELTE GÖDI BIOLÓGIAI ÁLLOMÁS

HUZELLA TIVADAR professzor alapította 1930-ban, mint biológiai kutatóállomást. Kutatásait nemzetközi alapítványok, a Széchenyi Tudományos Társaság támogatásával és a saját jövedelméből finanszírozta.

MARÓTI MIHÁLY 1954-ben kezdte el megszervezni az ELTE Gödi Biológiai Állomását, amelyet a későbbiekben is folyamatosan fejlesztettek.
Az állomásnak 1977-ig igazgatója is volt.

Experimental Station of L. Eötvös University, Alsógöd, Hungary
Biologische Station der L. Eötvös Universität, Alsógöd, Ungarn
Eötvös Loránd Tudományegyetem Alsógödi Biológiai Állomása

AZ ELTE GÖDI BIOLÓGIAI ÁLLOMÁS TOVÁBBFEJLESZTÉSE (1975)

A Gödi Biológiai Állomás új oktató- és kutatólaboratóriumának átadása

A hazánk felszabadulásának 30. évfordulója alkalmából rendezett ELTE ünnepségsorozat keretében március 26-án dr. Polinszky Károly oktatásügyi miniszter adta át az Eötvös Loránd Tudományegyetem Gödi Biológiai Állomásának felújított oktató- és kutató laboratóriumait. Dr. Ádám György rektor megnyitójában elmondta: néhai Huzella Tivadar orvosprofesszor hétholdas birtokát és kastélyát 1951-ben ajándékozta az ELTE Természettudományi Karának, hogy az a biológus tanszékek oktató-kutató bázisa legyen. Az ötvenes években a növényélettani laboratórium épült fel és kezdte meg működését az N. G. Potapov szovjet növényfiziológus professzor magyarországi tevékenysége idején, de az itt dolgozó többi biológiai tanszék is jelentős eredményeket ért el a biológus szakképzés terén s a kutatómunkában. Az Állomás újabb fejlődési üteme az ELTE biológus

szektorának interdiszciplináris irányú átszervezésével 1973-ban kezdődött, amikor olyan új kutatási ágakkal gyarapodott az ELTE, mint az immunológia, magatartás-genetika, növényi szövetfejlődés. Ezeket sem helyileg, sem szervezetenként nem tudták a megelőző klasszikus tudományterületeket művelő tanszékekhez besorolni. Így az immunbiológiai, magatartás-genetikai és a növényi szövetfejlődési osztályok laboratóriaival bővült az Állomás, a már ott működő tanszéki (mikrobiológiai, növényrendszertani, növénysszervezettani, összehasonlító élettani) laboratóriumok mellett.

Dr. Polinszky Károly megnyitójában kiemelte, hogy az Állomás eddig is már igen jó munkát végzett és jelentős eredményeket ért el a biológus szakképzés és a szakdolgozatos, diákköri hallgatók munkáinak irányításában, nem különben a tudományos

kutatómunkában, amelyről mintegy 150 publikáció tanúskodik. Ugyanakkor jelentős volt az Állomás szerepe a középfokú politechnikai oktatásban is, különösen pedig a megyei és országos szintű ismeretterjesztő munkában végeztek jó munkát az Állomás vezetői és munkatársai. A már eddig is komoly eredményt felmutató új osztályok működésétől pedig sokat várnak mind a felsőoktatásban, mind kutatási téren. Az Állomás arra hivatott, hogy az oktatás és a tudományos munka kapcsolatában olyan modellé alakuljon, amelyet a gyors ütemben fejlődő biológia korszerű egyetemi oktatása ma megkövetel. Az oktatásügyi miniszter különösen fontosnak tartotta az Állomás osztályainak a gyakorlati étellel már eddig is kialakult kapcsolatát, melynek során például az immunológiai osztály a leukémiával kapcsolatos kutatásokba is bekapcsolódott; a magatartás-genetika a tanulási képességének és egyes állatok táplálékfelvevő viselkedésének genetikai szabályozásával foglalkozik; a növényi szövetfejlődési osztály pedig a növények növekedésének hormonális szabályozásán kívül még sejt- és szövettenyésztés útján kertészeti növények (orchideák, szegfűk) és gyümölcsfák vírusmentes vegetatív elszaporításának üzemi technológiáját dolgozza ki.

A miniszter azután a kibővített és korszerűsített laboratóriumokat, a könyvtárat, tantermet, konyhát, ebédlőt, szociális helyiségeket, és a 350 négyzetméter területű üvegházat átadta a Természettudományi Kar dékánjának, dr. Kátai Imrének, illetve az Állomást két évtizede vezető dr. Maróti Mihály igazgatónak, és az Állomás dolgozóinak.

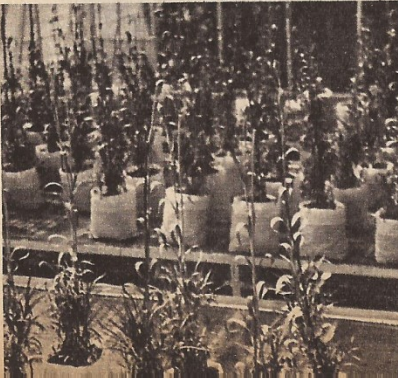
Dr. Maróti Mihály

egyetemi tanár, az ELTE Gödi Biológiai Állomásának igazgatója

A Gödi Biológiai Állomás korszerűsített laboratóriumi épületében modern felszerelésű kutatóhelyek kaptak otthon

Az Állomás új nagy üvegházának részlete vírusmentes szegfűkultúrákkal (A szerző felvételei)

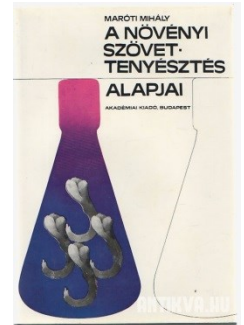

TUDOMÁNYOS ÉLET I.

1965-1981 között a Botanikai Közlemények szerkesztője volt, számos külföldi kutatóval, tudományos társasággal tartott fent kapcsolatot, részt vett és előadott szakmai konferenciákon. Szívesen írt ismeretterjesztő cikkeket is. 1959-től tevékenyen részt vett a TIT (Tudományos Ismeretterjesztő Társulat) munkájában is, 1960-1985 között dolgozott a Búvár és az Élővilág c. folyóiratok szerkesztőbizottságában. Közleményeinek száma több mint 250. A „Növényi szövettenyésztés alapjai” (1976) című könyvét a mai napig használjuk.

A Fővárosi Állat- és Növénykert jubileumán (1966)
feleségével (és azonosíthatatlan harmadik személlyel)

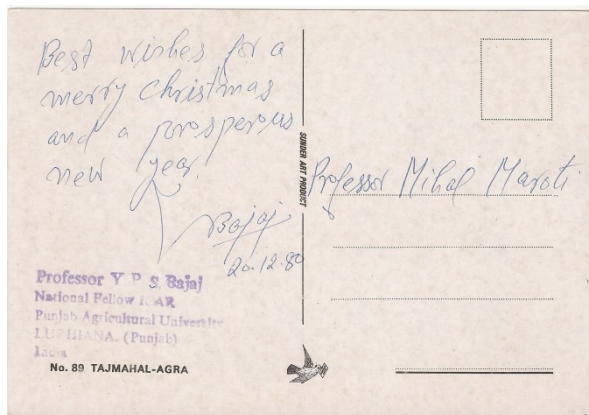
TUDOMÁNYOS ÉLET II. (1974 LEICESTER)

A. M. Szmirnovval

Zatykó Józseffel

Y. P. S. Bajaj indiai professzor levele

KAPCSOLATA MÁS EGYETEMEKKEL, TERMELŐÜZEMEKKEL

Meghívott előadója volt a Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetemnek és a Gödöllői Agrártudományi Egyetemnek.

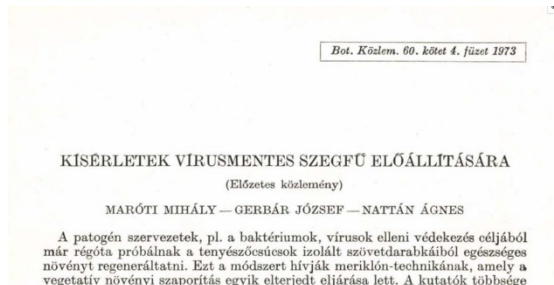
Az 1970-es évek elején került kapcsolatba több kertészeti üzemmel is (Óbuda TSz, Sasad Tsz, Dánszentmiklósi Tsz), ahol a merisztéma tenyésztéssel történő vírusmentesítési és mikroszaporítási programok megindításában segédkezett (laboratóriumok kialakítása, munkatársak felkészítése, kísérletek beállítása).

Domokos Máriával

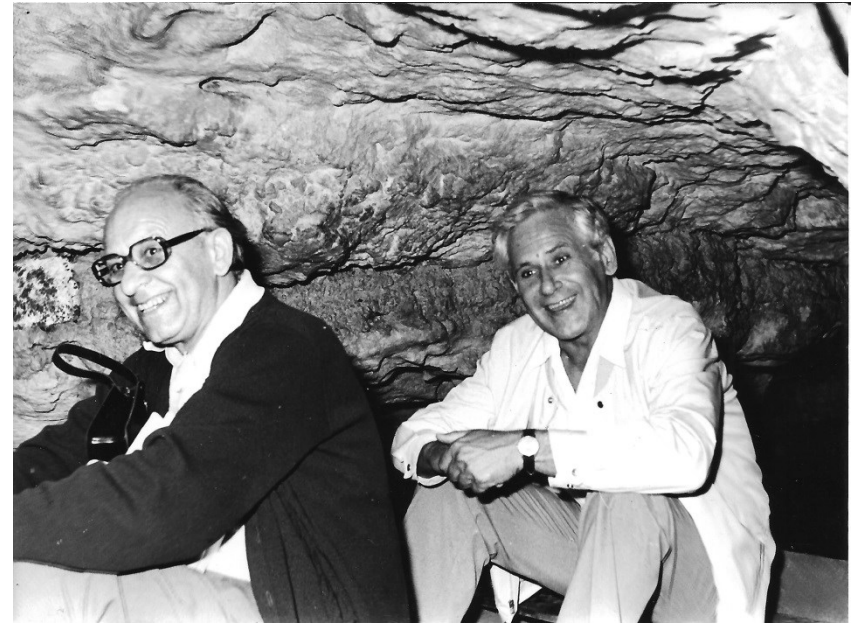
Heszky Lászlóval és
Hancke Pállal

TÁRSADALMI ÉLET

ELTE TTK GÖD dékáni látogatás 1985. 07. 25.

A Veszprémi Biológus Napok kirándulásán 1976
(Tapolca)

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM Rektori Hivatala TERV- ÉS MŰSZAKI OSZTÁLYA Budapest, V. Eötvös tér 1-3. Telefon: 36-42, 36-570, 36-132		Tárgy: újítási javaslat elfogadása
Ügyiratszám: 371/A-9/1959	Címzett: Dr. MARÓTI MIHÁLY adjunktus Urnak, Növényéleti Intézet	Hív. sz.: —
Előadó: Antal Tibor	Előadói címetek: Budapest VIII., Múzeum krt. 4/a	Mail: —

Hivatkozással f.év január 27-én kelt újítási javaslatára, melyben a gyökérkorongvágó műszer bevezetését kéri, közöljük, hogy annak újításként való bevezetését az egyetem vezetősége elfogadta, és 500 R. jutalom kiutalását engedélyezte.

Köszönettel vesszük ezen újítási javaslatát, mellyel elősegítette az Országos Újítómegtanulmányok elterjedését és kérjük, hogy a jövőben is vegye ki részét az újítómunkákból.

Willert Andor
/Willert Andor/
gazdasági rektorhelyettes.

Főp. Nyomdaiipar V. 12. sz. — 130

Újítási javaslat elfogadása 1959-ből

BUDAPEST FŐVÁROS ÁLLAT- ÉS NÖVÉNYKERTJE BUDAPEST, XIV. VÁROSLIGET Telefon: 28-49	Tárgy:
...../197..... szám	Ügyiratszám:
B u d a p e s t, 1975. nov. 5.	

Kedves Mihály!

Megbeszélésünk szerint küldöm a kért adatokat. Agrártudományi Egyesület Dísznövény és Zöldségtermesztési Szakosztályán belül alakul az Orchidea Szakcsoport. Vezetősége: Báldi László az Agrártudományi Egyesület szakosztály titkára és dr. Bakay Árpád az Agrártudományi Egyesület szervező titkára az Agrártudományi Egyesület részéről.

Az Orchidea Szakcsoport vezetősége: Rekesz József a szombathelyi Kertész MGTSE főosztályvezetője, Doszmos Mária, Tárnok Gyuláné a Fővárosi Állat- és Növénykert Pálmaosztályának vezető főosztályvezetője, dr. Boros Olga, dr. Makara György, dr. Maróti Mihály, Burger Károly, Klácsi dr. Sulyok Mária a Fővárosi Állat- és Növénykert Botanikai Osztályának vezetője. /A többiek beosztását és munkahelyét ismeri, ezért nem írtam./

Az alakuló gyűlés 1976. febr. 26.-án 14.30 -kor lesz a Kertészeti Egyetemen. A Kertész MGTSE ugyanebben az időpontban febr. 26.-29.-ig orchidea kiállítást rendez ugyancsak a Kertészeti Egyetemen.

Ha a szervezeti szabályzatkal kapcsolatban van valami jó elgondolása, legyen szíves írja vagy telefonálja meg.

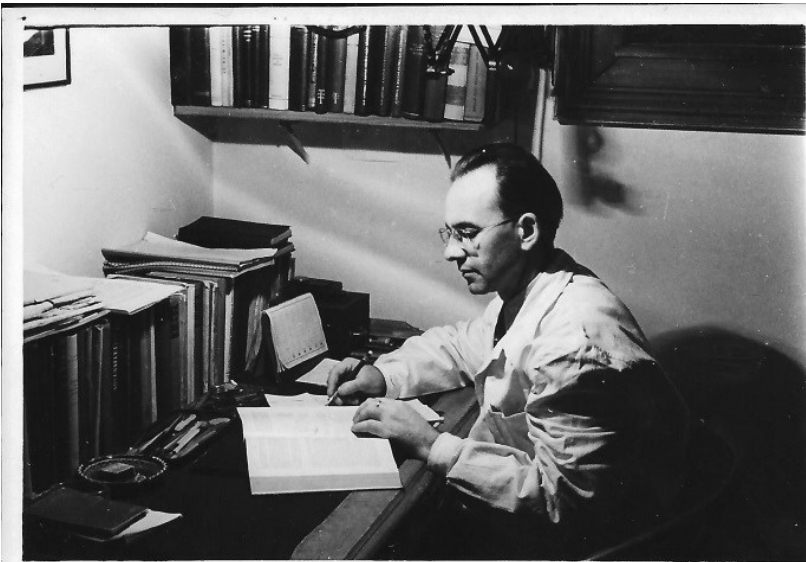
Sok szívesen üdvözléssel

Willert

Az Orchidea Szakosztály megalapítása

HATÁSA

Munkásságának máig tartó hatását érzékelhetjük, ha áttekintjük a biotechnológiában, mikroszaporításban, kutatásban sikeresen tevékenykedő kollégák névsorát, életútját. Sokan még aktívak a tanítványai közül, de még többen vannak a „tanítványok tanítványai”.

KITÜNTETÉSEI

Eötvös Loránd Tudományegyetem arany plakettje (1977),
Munka érdemrend arany fokozata (1980),
Herman Ottó díj (1984),
TIT Bugát Pál emlékérem és díj (1987),
Gorka Sándor díj (1997),
Farkas Gábor emlékérem (1997),
Gottlieb Haberlandt díj (2004).

A Biológiai Társaság
Botanikai Szakosztályának köszöntője 1998

A MAGYAR NÖVÉNY-MIKROSZAPORÍTÓK EGYESÜLETÉBEN

Maróti professzor úr a Magyar Növény-Mikroszaporítók Egyesületének örökös tiszteletbeli elnöke volt, még a nyolcvanas éveiben is szívesen eljárt az Egyesület rendezvényeire.

EMLÉKÉT MEGŐRIZZÜK!

FORRÁSOK

HESZKY L. (1987-1988): Botanikai Közlemények 74-75: 271-275.

SZIGETI Z. (2007): Botanikai Közlemények 93: (1-2). 1-3.

KÖSZÖNET

Dr. Maróti Éva

Tóth Miklós István

Magyar Növény-Mikroszaporítók Egyesülete tagjai

